Τον τρίτο χρόνο του πολέμου οι δύο αντίπαλοι επρόκειτο να συγκρουστούν σε ένα μέρος που λεγόταν Μεγάλη Τάφρος. Στο πλευρό των Μεσσηνίων συμπαρατάχτηκαν οι Αρκάδες, αλλά οι Σπαρτιάτες δωροδόκησαν τον βασιλιά τους **Αριστοκράτη**.

Όταν ήλθε η στιγμή της σύγκρουσης ο Αριστομένης προσπάθησε να εκφοβίσει τους άντρες του (οι οποίοι δεν ήξεραν τίποτα για την δωροδοκία), λέγοντάς τους ότι έχουν αποκλεισθεί σε στενοποριά και δεν έχουν - αν ηττηθούν - δυνατότητα διαφυγής και γι' αυτό όταν αυτός δώσει το σύνθημα, πρέπει να φύγουν. Πράγματι, όταν ξεκίνησε η μάχη, ο Αριστοκράτης πήρε τους άνδρες του και έφυγε. Ο Μεσσήνιοι πανικοβλήθηκαν και οι Λακεδαίμονες κατάφεραν να τους κυκλώσουν και σε μεγάλο βαθμό να τους εξοντώσουν. Μόνο ο **Αριστομένης**
αναχαίτισε την επίθεση των Λακεδαιμονίων και κατάφερε να διαφύγει. Στη συνέχεια έπεισε τους Μεσσήνιους να εγκαταλείψουν την Ανδανία και να αποσυρθούν στο όρος της Είρας. Ένα μέρος στα σύνορα της Μεσσηνίας με την Αρκαδία που τέμνεται από βαθιές χαράδρες και περιβάλλεται από τους δύο βραχίονες του ποταμού Νέδα. Στο μέρος αυτό οι Μεσσήνιοι πρόβαλαν αντίσταση που κράτησε 11 χρόνια.

Όλα αυτά τα χρόνια ο Αριστομένης απέφευγε τις μετωπικές συγκρούσεις με τους Λακεδαίμονες αλλά συνέχιζε τις επιδρομές, τώρα και σε Μεσσηνιακά εδάφη, τα οποία επειδή κατείχαν οι Λακεδαιμόνιοι θεωρούσε εχθρικά. Μπόρεσε, πετά από νυκτερινή πορεία, να επιτεθεί ξαφνικά στις Αμύκλες και να τις λεηλατήσει προτού οι Σπαρτιάτες προφθάσουν να σπεύσουν σε βοήθεια.

Τον ενδέκατο χρόνο οι Λακεδαιμόνιοι επιτέθηκαν ένα βράδυ εναντίον της Είρας, όταν αυτή ήταν αφύλακτη. Κατάφεραν να μπουν μέσα αλλά η σύγκρουση ήταν αμφίρροπη λόγω του σκότους. Το πρωί οι Μεσσήνιοι (άνδρες και γυναίκες) επιτέθηκαν εναντίον των Λακεδαιμονίων.

Ο Αριστομένης αφού παρέταξε στην πρώτη γραμμή τους πιο εκλεκτούς άνδρες του, απέσυρε τους υπόλοιπους και σχημάτισε μια φάλαγγα βάζοντας στη μέση τα γυναικόπαιδα. Αυτός θα πήγαινε μπροστά και θα άνοιγε δίοδο. Όταν η φάλαγγα των Μεσσηνίων έφθασε στο Λύκαιο της Αρκαδίας, οι Αρκάδες τους φιλοξένησαν. Ο Αριστομένης γνωρίζοντας ότι οι Λακεδαιμόνιοι ήταν στην Είρα αποφάσισε να επιτεθεί εναντίον της Σπάρτης η οποία θα ήταν αφύλακτη. Μαζί του τάχθηκαν και διακόσιοι Αρκάδες, αλλά ο Αριστοκράτης ενημέρωσε τους Σπαρτιάτες με ένα δούλο. Ορισμένοι Αρκάδες που υποψιάζονταν τον Αριστοκράτη έστησαν ενέδρα στον δούλο, στην επιστροφή, και βρήκαν την επιστολή

ευχαριστίας που είχε στείλει ο Ανάξανδρος στον Αριστοκράτη. Οι Λακεδαιμόνιοι επέστρεψαν πίσω και η επίθεση εναντίον της Σπάρτης ακυρώθηκε. Ο Αριστοκράτης φονεύθηκε με λιθοβολισμό από τους εξαγριωμένους Αρκάδες.